

PRZEWODNIK I PROGRAM NAUCZANIA PRZEDMIOTU FAKULTATYWNEGO
NA WYDZIALE LEKARSKIM I
dla STUDENTÓW III i IV ROKU STUDIÓW

1. NAZWA PRZEDMIOTU

**WIELODYSCIPLINARNE ASPEKTY DIAGNOSTYKI I LECZENIA
MUKOWISCYDOZY**

2. NAZWA JEDNOSTKI (jednostek) realizującej przedmiot:

Klinika Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych

3. Adres jednostki odpowiedzialnej za dydaktykę:

- **Adres:** I Katedra Pediatrii, Klinika Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych UMP, ul. Szpitalna 27/33, 60-572 Poznań
- **Tel. /Fax** tel. 61-8491432/fax. 61-8472685
- **Strona WWW** (na stronie SK im. K. Jonschera) www.skp.ump.edu.pl
- **E-mail:** pedgastro@skp.ump.edu.pl

4. Kierownik jednostki:

- Prof. dr hab. n. med. Jarosław Walkowiak

5. Osoba zaliczająca przedmiot w E-indeksie z dostępem do platformy WISUS

- Dr hab. n. med. Aleksandra Lisowska

6. Osoba odpowiedzialna za dydaktykę na Wydziale Lekarskim I z dostępem do platformy WISUS (listy studentów) (koordynator przedmiotu) :

- **Nazwisko i imię:** Dr hab. med. Aleksandra Lisowska
- **Tel. kontaktowy:** 61-8491-385,
- **Możliwość kontaktu – konsultacje (dni, godz., miejsce):** kontakt indywidualny po uprzednim ustaleniu terminu drogą telefoniczną lub mailową
- **E-mail:** alisow1@wp.pl
- **Osoba zastępująca:** dr n. med. Mariusz Szczepanik
- **Kontakt:** tel. 61-8491-339

7. Miejsce przedmiotu w programie studiów:**Rok:** III i IV WLI**Semestr:** zimowy i letni**8. Liczba godzin ogółem :** 15**liczba pkt. ECTS:** 1

Jednostki uczestniczące w nauczaniu przedmiotu	Semestr zimowy/letni liczba godzin			
	W	Ć	Ćwiczenia kategoria	S
Kliniki Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych		4	B	4
Klinika Pneumonologii, Alergologii Dziecięcej i Immunologii Klinicznej				2
Klinika Otolaryngologii Dziecięcej		1	B	1
Kliniki Pulmonologii, Alergologii i Onkologii Pulmonologicznej				3
Razem:		5		10

9. Tematyka poszczególnych ćwiczeń i seminariów

Ćwiczenia - Semestr zimowy / Semestr letni		
Tematyka ćwiczeń		Osoba odpowiedzialna
Ćwiczenie 1.	Możliwość kontaktu z chorym na mukowiscydozę (wywiad, badanie przedmiotowe).	dr hab.med. Aleksandra Lisowska dr n. med. Mariusz Szczepanik
Ćwiczenie 2.	Możliwość kontaktu z chorym na mukowiscydozę (wywiad, badanie przedmiotowe).	dr hab. med. Aleksandra Lisowska dr n. med. Mariusz Szczepanik
Ćwiczenie 3.	Aspekty laryngologiczne w mukowiscydozie.	dr hab. med. Jarosław Szydłowski
Ćwiczenie 4.	Ocena stanu odżywienia, formy leczenia żywieniowego, w tym demonstracja programu TPN (całkowitego żywienia	dr hab. med. Aleksandra Lisowska

	pozajelitowego) oraz Pracowni Żywnieniowej.	dr n. med. Mariusz Szczepanik
Ćwiczenie 5.	Ocena stanu odżywienia, formy leczenia żywieniowego, w tym demonstracja programu TPN (całkowitego żywienia pozajelitowego) oraz Pracowni Żywnieniowej	dr hab. med. Aleksandra Lisowska dr n. med. Mariusz Szczepanik

Seminaria - Semestr zimowy/ Semestr letni		
Tematyka seminariów		Imię i nazwisko osoby prowadzącej zajęcia
Seminarium 1.	Co to jest mukowiscydoza? Podłoże genetyczne i patomechanizm choroby oraz metody diagnostyczne, rokowanie.	Prof. dr hab. J. Walkowiak, dr hab.med. Aleksandra Lisowska
Seminarium 2.	Problemy gastroenterologiczne i metaboliczne w mukowiscydozie.	Prof. dr hab. J. Walkowiak, dr hab.med. Aleksandra Lisowska
Seminarium 3.	Aspekty mukowiscydozy u chorych dorosłych ze szczególnym uwzględnieniem patologii pulmonologicznej. Cz. 1.	dr hab. med. Szczepan Cofta dr n. med. Joanna Goździk-Spychalska
Seminarium 4.	Aspekty mukowiscydozy u chorych dorosłych ze szczególnym uwzględnieniem patologii pulmonologicznej. Cz. 2.	dr Agata Nowicka, mgr Witold Breliński
Seminarium 5.	Choroba oskrzelowo-płucna chorych na mukowiscydozę.	dr n. med. Zdzisława Kycler, dr. n. med. Irena Wojsyk-Banaszak
Seminarium 6.	Aspekty laryngologiczne w mukowiscydozie	dr hab. med. Jarosław Szydłowski
Seminarium 7.	Ocena stanu odżywienia chorego na mukowiscydozę. Niedożywienie w przebiegu choroby	dr n. med. Mariusz Szczepanik
Seminarium 8.	Leczenie żywieniowe chorego na mukowiscydozę	dr n. med. Mariusz Szczepanik

REGULAMIN ZAJĘĆ:

W każdym terminie uczestniczyć może do 20. studentów.

Liczba godzin w roku akademickim – 15, w tym:
seminaria i ćwiczenia - 15

Zajęcia realizowane są na oddziałach:

- Kliniki Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych
- Klinika Pneumonologii, Alergologii Dziecięcej i Immunologii Klinicznej
- Kliniki Otolaryngologii Dziecięcej
- Kliniki Pulmonologii, Alergologii i Onkologii Pulmonologicznej

Zajęcia z fakultetu z mukowiscydozy jest dla III oraz IV roku WLI, odbywają się przez 4 dni w tygodniu, od poniedziałku do czwartku.

Adresy placówek, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne:

- Klinika Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych. Adres: ul. Szpitalna 27/33, 60-572 Poznań, Telefon: 61 847 26 85; 61 849 14 32
- Klinika Otolaryngologii Dziecięcej. Adres: Szpitalna 27/33, 60-572 Poznań, Telefon: 61 8480 381
- Klinika Pneumonologii, Alergologii Dziecięcej i Immunologii Klinicznej. Adres: ul. Szpitalna 27/33, 60-572 Poznań, Telefon: 61 8480 111
- Klinika Pulmonologii, Alergologii i Onkologii Pulmonologicznej. Adres: ul. Szamarzewskiego 84, 60-569 Poznań, Telefon: 61 841 70 61, 61 854 93 88

PROGRAM ZAJĘĆ:

Poniedziałek

Miejsce: Klinika Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych, s. sem. nr2

8.00-8.45 Co to jest mukowiscydoza? Podłoże genetyczne i patomechanizm choroby oraz metody diagnostyczne, rokowanie.

Prof. dr hab. J. Walkowiak, dr hab. med. Aleksandra Lisowska
Klinika Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych

8.45-9:30 Problemy gastroenterologiczne i metaboliczne w mukowiscydozie.
Prof. dr hab. J. Walkowiak/ dr hab. med. Aleksandra Lisowska
Klinika Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych

9:30-11:00 ćwiczenia w oddziale (oddział XIII, Klinika Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych)

Wtorek

Miejsce-Klinika Pulmonologii, Alergologii i Onkologii Pulmonologicznej ul. Szamarzewskiego s. 47 (w piwnicy)

8.00-8.45 Aspekty mukowiscydozy u chorych dorosłych ze szczególnym uwzględnieniem patologii pulmonologicznej cz. 1

dr hab. med. Szczepan Cofta, dr n.med. Joanna Goździk-Spychalska
Klinika Pulmonologii, Alergologii i Onkologii Pulmonologicznej

8.45-10:15 Aspekty mukowiscydozy u chorych dorosłych ze szczególnym uwzględnieniem patologii pulmonologicznej cz. 2

dr Agata Nowicka, mgr Witold Breliński
Klinika Pulmonologii, Alergologii i Onkologii Pulmonologicznej

Środa

Miejsce: Klinika Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych, s. sem. nr 2

8.00-9:30 Choroba oskrzelowo-płucna chorych na mukowiscydozę.

dr n. med. Zdzisława Kycler, dr. n. med. Irena Wojsyk-Banaszak
Klinika Pneumonologii, Alergologii Dziecięcej i Immunologii Klinicznej.

9:30-10:15 Aspekty laryngologiczne w mukowiscydozie

dr hab. med. Jarosław Szydłowski
Klinika Otolaryngologii Dziecięcej

10:15-11:00 ćwiczenia w oddziale (oddział X, Klinika Otolaryngologii Dziecięcej)

Czwartek

Miejsce: Klinika Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych, s. sem. nr 2

8.00-8.45 Ocena stanu odżywienia chorego na mukowiscydozę.

Niedożywienie w przebiegu choroby.
dr n. med. Mariusz Szczepanik
Klinika Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych

8.45-9:30 Leczenie żywieniowe chorego na mukowiscydozę

dr n. med. Mariusz Szczepanik
Klinika Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych

9:30-11:00 ćwiczenia w oddziale (oddział XIII, Klinika Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych)

Po ukończeniu zajęć:

1. Student zna zasady dziedziczenia mukowiscydozy, rozumie cel i zasadę badań screeningowych w kierunku tej choroby.
2. Posiada wiedzę dotyczącą epidemiologii choroby.
3. Zna zasady diagnostyki i kryteria rozpoznania mukowiscydozy.
4. Rozumie mechanizmy patofizjologiczne i metaboliczne w przebiegu choroby implikujące objawy.
5. Zna symptomatologię z układu pokarmowego i oddechowego oraz innych układów w przebiegu mukowiscydozy.
6. Umie ocenić rozwój fizyczny i stan odżywienia dziecka z mukowiscydozą.
7. Opanował zasady żywienia i możliwości leczenia żywieniowego chorych na mukowiscydozę.
8. Zna podstawy terapii i rehabilitacji chorych z mukowiscydozą.
9. Umie nawiązać z pacjentem empatyczny kontakt.
10. Zapoznał się z najnowszymi doniesieniami literaturowymi dotyczącymi diagnostyki i leczenia choroby (publikacje w naukowych bazach medycznych, jak np.: PubMed)

PROGRAM NAUCZANIA:

Wymagania wstępne: podstawowa wiedza dot. jednostki chorobowej, jaką jest mukowiscydoza.

Przygotowanie do zajęć zgodnie z tematyką poruszaną w poszczególnych dniach (patrz: Program zajęć)

Wymagania końcowe: umiejętność rozwinięcia zagadnień zawartych w Sylabusie (patrz: Program zajęć)

10. Kryteria zaliczenia przedmiotu: zaliczenie, egzamin teoretyczny i praktyczny

Zaliczenie – kryterium zaliczenia

Obecność i aktywny udział studenta we wszystkich zajęciach oraz kolokwium zaliczeniowe.

11. Literatura:

Zalecana literatura:

1. Walkowiak J., Pogorzelski A., Sands D. i wsp.: Zasady rozpoznawania i leczenia mukowiscydozy. Standardy Med., 2009, 6(3): 1-28.
2. Mazurczak T. (red.) Mukowiscydoza. IMiDZ, 2006, s 87.
3. Piotrowski R., Borawska U., Maksymowicz L.: Mukowiscydoza : poradnik dla rodziców i chorych. Warszawa ; Kraków : Wydawnictwo Matio, r. 2009.

4. Mielus M., Sands D.: Mukowiscydoza-poradnik żywieniowy dla dzieci i młodzieży. Blue Sparks Publishing Group, Wyd.I, Warszawa 2012
5. Magazyn „Mukowiscydoza” – kwartalnik wydawany przez Polskie Towarzystwo Walki z Mukowiscydozą

12. SYLABUS (proszę wypełnić wszystkie pola w tabeli)

	WYDZIAŁ LEKARSKI I						
Nazwa kierunku	Lekarski		Poziom i tryb studiów	jednolite studia magisterskie	stacjonarne		
Nazwa przedmiotu	Wielodyscyplinarne aspekty diagnostyki i leczenia mukowiscydozy		Punkty ECTS	1			
Jednostka realizująca, wydział	Klinika Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych,						
Koordynator przedmiotu	Dr hab. n.med. Aleksandra Lisowska	Osoba zaliczająca	Dr hab. n.med. Aleksandra Lisowska				
Rodzaj przedmiotu	fakultatywny	Semestr Zimowy i letni	Rodzaj zajęć i liczba godzin 15	Wykłady -	Seminaria 10	Ćwiczenia 5	
Obszar nauczania	nauki kliniczne niezabiegowe						
Cel kształcenia	Zapoznanie Studenta z informacjami dot. schorzenia, jakim jest mukowiscydoza, w aspekcie jej dziedziczenia i podłoża powstawania objawów chorobowych. Ponadto zaznajomienie z procedurami niezbędnymi do postawienia prawidłowego rozpoznania i przedstawienie zasad wielodyscyplinarnej opieki i leczenia chorych. Położenie szczególnego nacisku na aspekty praktyczne w postępowaniu diagnostyczno-leczniczym ze zwróceniem uwagi na problemy psychologiczno-społeczne.						
Treści programowe	Seminaria: dot. podłoża genetycznego i patomechanizmu mukowiscydozy, metod jej rozpoznawania oraz leczenia, przedstawienie problemów diagnostyczno-leczniczych z pulmonologicznego, gastroenterologicznego i laryngologicznego punktu widzenia						
	Ćwiczenia: możliwość kontaktu z chorym na mukowiscydozę, ocena stanu odżywienia, formy leczenia żywieniowego, w tym demonstracja programu TPN, aspekty laryngologiczne						
	Inne						
Formy i metody dydaktyczne	Seminaria, ćwiczenia, prezentacje multimedialne, kontakt bezpośredni z chorym						
Forma i warunki zaliczenia	Obecność i aktywny udział studenta we wszystkich zajęciach oraz kolokwium zaliczeniowe (test)						
Literatura podstawowa	a. Walkowiak J., Pogorzelski A., Sands D. i wsp.: Zasady rozpoznawania i leczenia mukowiscydozy. Standardy Med., 2009, 6(3): 1-28. b. Mazurczak T. (red.) Mukowiscydoza. IMiDZ, 2006, s 87. c. Piotrowski R., Borawska U., Maksymowicz L.: Mukowiscydoza : poradnik dla rodziców i chorych. Warszawa ; Kraków : Wydawnictwo Matio, r. 2009. d. Mielus M., Sands D.: Mukowiscydoza-poradnik żywieniowy dla dzieci i młodzieży. Blue Sparks Publishing Group, Wyd.I, Warszawa 2012						

Literatura uzupełniająca	a. Magazyn „Mukowiscydoza” – kwartalnik wydawany przez Polskie Towarzystwo Walki z Mukowiscydozą	
Numer efektu kształcenia	Efekty kształcenia	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
W01	Student zna zasady dziedziczenia mukowiscydozy, rozumie cel i zasadę badań screeningowych w kierunku tej choroby.	E.W3, E.W35
W02	Posiada wiedzę dotyczącą epidemiologii choroby.	E.W1
W03	Zna zasady diagnostyki i kryteria rozpoznania mukowiscydozy.	E.W35, E.W38
W04	Rozumie mechanizmy patofizjologiczne i metaboliczne w przebiegu choroby implikujące objawy.	E.W3
W05	Zna symptomatologię z układu pokarmowego i oddechowego oraz innych układów w przebiegu mukowiscydozy.	E.W3, E.W35
U01	Umie ocenić rozwój fizyczny i stan odżywienia dziecka z mukowiscydozą.	E.U2, E.U4
U02	Opanował zasady żywienia i możliwości leczenia żywieniowego chorych na mukowiscydozę.	E.U25
W06	Zna podstawy terapii i rehabilitacji chorych z mukowiscydozą.	E.W3
K01	Umie nawiązać z pacjentem empatyczny kontakt.	
K02	Zapoznaje się z najnowszymi doniesieniami literaturowymi dotyczącymi diagnostyki i leczenia choroby (publikacje w naukowych bazach medycznych, jak np.: PubMed)	
Nakład pracy studenta - indywidualnie		Liczba godzin - indywidualnie
Data opracowania sylabusu: 11.07.2017		Osoba przygotowująca sylabus: Aleksandra Lisowska

13. Podpis osoby odpowiedzialnej za nauczanie przedmiotu lub koordynatora

14. Podpisy osób współodpowiedzialnych za nauczanie przedmiotu (w przypadku przedmiotów koordynowanych)

UWAGA: wszystkie tabele i ramki można powiększyć w zależności od potrzeb.